

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

Pr. 37
CEB
CPS
cy

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr.06/2 - 1313 din 16.02 2020
La nr. 37 din 10 februarie 2020

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative.

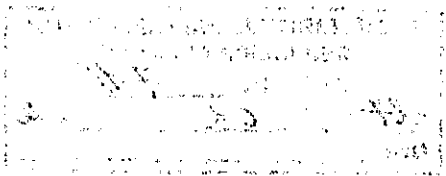
Anexă: *Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.*

Director

Ruslan FLOCEA

Ex. Maia Gonta
Tel. (022) 257 376, E-mail: maia.gonta@cna.md

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	<u>716</u>
<u>17</u>	<u>02</u> 20 <u>20</u>
Oră	_____

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO20/6347 din 26.02.2020

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative (Legea 845/1992, Codul muncii, Legea 105/2003, Legea 231/2010, Codul contravențional, Codul fiscal, Legea 847/2002)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autori nemijlociți sunt un grup de deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapelor asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*

- d) *examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
e) *informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul propus și nota informativă aferentă acestuia au fost plasate pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova la compartimentul Procesul legislativ/Proiecte de acte legislative, fiind asigurat accesul părților interesate pentru a putea prezenta și expedia recomandări referitoare la proiectul prenotat.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: *„Acest proiect de lege are obiectivul de a propune măsuri ce ar duce la reducerea numerarului în economie. Fiind un aspect ce afectează majoritatea actorilor în societate, este nevoie de o abordare inclusivă și avantajoasă pentru majoritatea componentelor societății. Spre exemplu, reducerea comisioanelor bancare pentru tranzacții fără numerar în combinație cu obligativitatea de a achita salariul prin virament și stimulente fiscale pentru tranzacțiile cu cardul ar compensa potențialele pierderi în urma reducerii comisioanelor per tranzacție. Prin urmare, autorii proiectului de lege propun un pachet de modificări legislative benefice pentru toți - stat, angajatori, angajați și sectorul bancar”.*

Analizând normele elaborate, se constată că prin proiect se propun amendamente la Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor, Legea nr.231/2010 cu privire la comerțul interior, Legea salarizării nr.847/2002, Codul muncii, Codul contravențional, în scopul stimulării efectuării plăților prin intermediul instrumentelor de plată stabilite în Legea nr.114/2012, întru a reduce efectuarea plăților în numerar.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prin proiect se promovează interesul public al statului de a asigura utilizarea instrumentelor electronice de plată la efectuarea anumitor tranzacții, în vederea reducerii cheltuielilor de imprimare, manipulare, circulație, transport a numerarului, fiind benefic pentru economia Republicii Moldova.

Totodată, având în vedere că amendamentele propuse conform notei informative vor contribui la prevenirea și curmarea corupției, evaziunii fiscale, remunerarea muncii ilegale, finanțării terorismului, spălării banilor și infracțiunilor patrimoniale, menționăm că promovarea acestora este în interesul public general al societății.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".

În conținutul notei informative se prezintă argumente referitoare la condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite, în conformitate cu prevederile art.30 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Deși, autorul nu a făcut careva referiri în nota informativă în ceea ce privește fundamentarea economico-financiară, urmare a analizei prevederilor propuse, se constată că implementarea acestuia va presupune cheltuieli financiare din bugetul public național, în contextul în care se propune reducerea cotelor T.V.A. cu două puncte procentuale în cazul în care plata este efectuată cu utilizarea instrumentelor de plată definite conform Legii nr.114/2012.

Astfel, recomandăm autorului de a completa nota informativă cu date suplimentare ce ar argumenta proiectul sub aspectul economic-financiar.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative "textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

- a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]
- c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]
- e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]
- f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sunt utilizate sau cu sens ambiguu;
- g) se evită tautologiile juridice;
- h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]"

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

În conținutul proiectului propus nu se conțin dispoziții referitoare la activitatea agenților publici și/sau a entităților publice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către un grup de deputați și are drept scop aprobarea unor amendamente la Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor, Legea nr.231/2010 cu privire la comerțul interior, Legea salarizării nr.847/2002, Codul muncii, Codul contravențional, în vederea stimulării efectuării plăților prin intermediul instrumentelor de plată stabilite în Legea nr.114/2012, ceea ce va reduce efectuarea plăților în numerar.

Proiectul respectă rigorile de transparență impuse de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional. Nota informativă corespunde exigențelor stabilite la art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Prin proiect se promovează interesul public al statului de a asigura utilizarea instrumentelor electronice de plată la efectuarea anumitor tranzacții, în vederea reducerii cheltuielilor de imprimare, manipulare, circulație, transport a numerarului, fiind benefic pentru economia Republicii Moldova.

În conținutul proiectului prenotat nu s-au identificat factori de risc care pot genera apariția riscurilor de corupție.

26.02.2020

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Maia GONTA, Inspector superior

